

BIBLIOGRAPHY

Archival Sources

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, Diyanet İşleri Kataloğu.
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, Başbakanlık Muamelât Genel Müdürlüğü Kataloğu.
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, Cumhuriyet Halk Partisi Kataloğu.

Newspaper Collection

Hakimiyeti Milliye (1923-1934)
Ulus (1934-1938)

Primary Sources

Adıvar, Halide Edip, “Dictatorship and Reforms in Turkey”, *Yale Review*, Autumn 1929, p. 27-44.

Âfetinan, A., *Medenî Bilgiler ve M. Kemal Atatürk'ün El Yazıları*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara, 2000.

Akseki, Ahmed Hamdi, *Türkçe Hutbe*, Diyanet İşleri Neşriyatı 3, İstanbul, 1927.

Ahmet Hilmi (Çağırın), *Türk Çocuğunun Din Kitabı, I-III*, Orhaniye Matbaası, İstanbul, 1927.

Ahmet Rasim, *Ramazan Karşılması (Sohbetler)*, Arba, İstanbul, 1990.

Alexander Van Millingen, *Konstantinopolis İstanbul*, Alkım, İstanbul, 2003.

Alp, Tekin, *Kemalizm*, Cumhuriyet Gazete ve Matbaası, İstanbul, 1936, p. 99.

Arpad, Burhan, *Bir İstanbul Var İdi...*, Doğan Kitapçılık, İstanbul, 2000.

Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, v. I, II, III, IV, Nimet Arsan (ed.), Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1964.

Ayaşlı Münevver, *Geniş Ufuklara ve Yabancı İklimlere Doğru*, Timaş, İstanbul, 2003.

Balıkhane Nazırı Ali Rıza Bey, *Eski Zamanlarda İstanbul Hayatı*, Ali Şükrü Çoruk (ed.), Kitabevi, İstanbul, 2001.

Beyatlı, Yahya Kemal, *Çocukluğum, Gençliğim, Siyâsi ve Edebî Hâtıralarım*, İstanbul Fetih Cemiyeti, İstanbul, 1976.

Borak, Sadi, *Atatürk'ün Resmi Yayınlarına Girmemiş Söylev, Demeç, Yazışma ve Söyleşileri*, Kaynak, İstanbul, 1997.

CHP Büyük Kurultayının Tetkikine Sunulan Program Projesi, Ulusal Matbaa, Ankara, 1939.

C.H.P. Programı, 1935.

Felek, Burhan, *Yaşadığımız Günler*, İstanbul, 1974.

Gazi Mustafa Kemal, *Nutuk Söylev*, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1999.

Hamdullah Suphi, *Dağ Yolu*, Türk Ocakları Hars Medeniyeti Neşriyatları 6, İstanbul, 1929.

Jomier Jacques and J. Corbon, “Le Ramadan, au Caire en 1956”, *Mélanges de l'Institut Dominicain d'Études Orientales*, v.III, 1956, p. 1-74.

Karay, Refik Halid, *Üç Nesil Üç Hayat*, İstanbul, İnkılâp Kitabevi, 1996.

Kaygılı, Osman Cemal, “İstanbul'da Semai Kahveleri ve Meydan Şairleri”, in Şemsettin Kutlu (ed.), *Bu Şehr-i İstanbul ki*, Milliyet Yayınları, İstanbul, 1972, p. 215-225.

Lutfi, L., *Din Nedir?*, Asri Din Fikirleri Serisi 1, Selamet Matbaası, 1930.

Ozansoy, Halit Fahri, *Eski İstanbul Ramazanları*, İstanbul, 1968.

Öztürk, Kazım, *Atatürk'ün TBMM Açık ve Gizli Oturumlardaki Konuşmaları*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1981.

Muzaffer, Mediha, *İnkılâbın Ruhu*, Devlet Matbaası, İstanbul, 1933.

Mouradgea d'Ohsson, *Tablea Général de l'Empire Othoman*, v. III, Paris, 1761.

Peker, Recep, *C.H.F. Programının İzahı Mevzuu Üzerinde Konferans*, Hakimiyet-i Milliye Matbaası, Ankara, 1931.

Peker, Recep, *İnkılâp Derleri*, İletişim, İstanbul, 1984

Pernot Maurice, *La Question Turque*, Paris, 1923.

Ramazan Kitabı, Özlem Olgun (ed.), Kitabevi, İstanbul, 2000.

Refik, Ahmet, *Kafes ve Ferace Devrinde İstanbul*, Kitabevi, İstanbul, 1998.

Sağlam, Tevfik, *Nasıl Okudum*, second edition, İstanbul, 1991.

Şahabettin Cenap, *İstanbul'da Bir Ramazan*, Abdullah Uçman (ed.), İletişim, İstanbul, 1994.

Türk Tarih Kurumunca Düzenlenen Yazı Devriminin 50. Yılı Sergisi, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1979.

Türk Tarihinin Ana Hatları: Kemalist Yönetimin Resmi Tarih Tezi, Kaynak Yayınları, İstanbul, 1999.

Ünver, A. Süheyl, *Mahya Hakkında Araştırmalar*, İstanbul, 1940.

Ünver, A. Süheyl, *Bir Ramazan Binbir İstanbul*, Kitabevi, İstanbul, 1997.

Üsküdarlı Vasıf Hoca, “Çalgılı Kahveler”, in Şemsettin Kutlu (ed.), *Bu Şehr-i İstanbul ki*, Milliyet Yayınları, İstanbul, 1972, p. 226-232.

Yesari, Mahmut, “Direklerarası”, in Şemsettin Kutlu (ed.), *Bu Şehr-i İstanbul ki*, Milliyet Yayınları, İstanbul, 1972, p. 233-239.

Yusuf Ziya (Yörükân), *İslam Dini*, İkdâm Matbaası, İstanbul, 1927.

Secondary Sources:

Ahmad, Feroz, *The Making of Modern Turkey*, Routledge, London; New York, 1993.

Akarlı, Engin Deniz, *Belgelerle Tanzimat: Osmanlı Sadrazamlarından Âli ve Fuad Paşaların Vasiyyetnâmeleri*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1978.

Akyol, Taha, *Medine'den Lozan'a: “Çok-Hukuklu” in Tarihteki Deneyleri*, Milliyet Yayınları, İstanbul, 1996.

Alpkaya, Faruk, *Türkiye Cumhuriyeti'nin Kuruluşu (1923-1924)*, İletişim, İstanbul, 1998.

Belge, Murat, “Mustafa Kemal ve Kemalizm”, in Ahmet İnel (ed.), *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce Cilt 2: Kemalizm*, İletişim, İstanbul, 2001, p. 29-43.

Berkes, Niyazi, *Türkiye'de Çağdaşlaşma*, Bilgi Yayınevi, İstanbul, 1973.

Berkes, Niyazi, *The Development of Secularism in Turkey*, Hurst & Company, London, 1998.

Bulaç, Ali, *Çağdaş Kavramlar ve Düzenler*, İstanbul, 1992.

Cündioğlu, Dücane, *Türkçe Kuran ve Cumhuriyet İdeolojisi*, Kitabevi, İstanbul, 1998.

Cündioğlu, Dücane, *Bir Siyasi Proje Olarak Türkçe İbadet I: Türkçe Namaz (1923-1950)*, Kitabevi, İstanbul, 1999.

Çetinsaya, Gökhan, “Kalemiye'den Mülkiye'ye Tanzimat Zihniyeti”, in Mehmet Ö. Alkan (ed.), *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce Cilt 1: Tanzimat ve Meşrutiyet'in Birikimi*, İletişim, İstanbul, 2001, p. 54-71.

- Dallmayr, Fred, "Rethinking secularism-with Raimon Panikkar", in Fred Dallmayr, *Dialogue Among Civilizations*, Palgrave Macmillan, New York, 2002, p. 185-200.
- Davison, Andrew, *Türkiye'de Sekülerizm ve Modernlik*, İletişim, İstanbul, 2002.
- Demirel, Ahmet, *Birinci Meclis'te Muhalefet*, İletişim, İstanbul, 1994
- Deringil, Selim, *İktidarın Sembolleri ve İdeoloji: II. Abdülhamit Dönemi (1876-1909)*, YKY, İstanbul, 2002.
- Ergin, Osman Nuri, *Türk Maarif Tarihi*, c. 5, İstanbul, 1943.
- Fortna, Benjamin, *Imperial Classroom: Islam, The State and The Education in The Late Ottoman Empire*, Oxford University Press, New York; Oxford, 2002.
- Gellner, Ernest, "The Turkish Option in Comparative Perspective", in Reşat Kasaba and Sibel Bozdoğan (eds.), *Rethinking Modernity and National Identity in Turkey*, University of Washington Press, Seattle; London, 1997, p. 233-244.
- Georgeon, François, "İmparatorluktan Cumhuriyete İstanbul'da Ramazan", in François Georgeon and Paul Dumont (eds.), *Osmanlı İmparatorluğu'nda Yaşamak*, İletişim, İstanbul, 2000, p. 41-136.
- Goloğlu, Mahmut, *Devrimler ve Tepkiler*, Başnur Matbaası, Ankara, 1972.
- Göle, Nilüfer, "Authoritarian secularism and Islamist Politics: The Case of Turkey", in Augustus Richard Norton (ed.), *Civil Society in the Middle East: Volume II*, E.J. Brill, Leiden, 1996, p. 17-43.
- Kara, İsmail, "Bir Tür Laiklik: Diyanet İşleri Başkanlığı Örneği", in Mete Tunçay (ed.), *75 Yılda Düşünceler Tartışmalar*, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, İstanbul, 1999, p. 197-206.
- Kara, İsmail, lecture notes, in "Birarada Yaşama": *Türkiye'de Din-Devlet İlişkisi Sempozyum*, Helsinki Citizens Assembly, İstanbul.
- Karaömerlioğlu, Asım, "Türkiye'de Köycülük", in Ahmet İnsel (ed.), *Modern Türkiye'de Siyasal Düşünce Cilt 2: Kemalizm*, İletişim, İstanbul, 2001, p. 284-297.
- Karateke, Hakan T., *Padişahım Çok Yaşa! Osmanlı Devletinin Son Yüzylında Merasimler*, Kitap Yayınevi, İstanbul, 2004.
- Karpat, Kemal, *Türk Demokrasi Tarihi*, İstanbul Matbaası, İstanbul, 1967.
- Kocabaşoğlu, Uygur, *Şirket Telsizinden Devlet Radyosuna: TRT Öncesi Dönemde Radyonun Tarihsel Gelişimi ve Türk Siyasal Hayatı İçindeki Yeri*, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara, 1980.
- Koçak, Cemil, *Umûmî Müfettişlikler (1927-1952)*, İletişim, İstanbul, 2003.
- Kodaman, Bayram, *Abdülhamit Devri Eğitim Sistemi*, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1991.

Kuşuradi, Ioanna, “Secularization and Human Rights”, in Bhuvan Chandel and Kuşuradi (eds.), *Cultural Traditions and the Idea of Secularization*, Centre for Studies in Civilizations, Delhi, 1988, p. 72-73.

Lerner, Daniel, *The Passing of Traditional Society: Modernizing the Middle East*, The Free Press of Glencoe, 1958.

Lewis, Bernard, *The Emergence of Modern Turkey*, Oxford University Press, London, 1968.

Mardin, Şerif, *The Genesis of Young Ottoman Thought: A Study in the Modernization of Turkish Political Ideas*, Princeton University Press, Princeton, 1962.

Mardin, Şerif, *Din ve İdeoloji*, İletişim, İstanbul, 1992 (first printed in 1969).

Mardin, Şerif, “Kollektif Bellek ve Meşruiyetlerin Çatışması”, in Oliver Abel, Mohammed Arkoun, Şerif Mardin, *Avrupa’da Etik, Din ve Laiklik*, Metis, İstanbul, 1995, s. 7-14.

Mardin, Şerif, “Religion and Secularism in Turkey”, in Ali Kazancıgil and Ergun Özbudun (eds.), *Atatürk: Founder of a Modern State*, C. Hurst&Company, London, 1981, reprint 1997, p. 191-210.

Mardin, Şerif, “Yeni Osmanlı Düşüncesi”, in Mehmet Ö. Alkan (ed.), *Modern Türkiye’de Siyasi Düşünce Cilt 1: Tanzimat ve Meşrutiyet’in Birikimi*, İletişim, İstanbul, 2001, p. 42-53.

Mazıcı, Nurşen, “Menemen Olayı’nın Sosyo-kültürel ve Sosyo-ekonomik Analizi”, *Toplum ve Bilim*, 90, Fall 2001, p. 131- 146.

Mert, Nuray, “Cumhuriyet Türkiye’inde Laiklik ve Karşı Laikliğin Düşünsel Boyutu”, in Ahmet Insel (ed.), *Modern Türkiye’de Siyasî Düşünce, Cilt II: Kemalizm*, İletişim, İstanbul, 2001, p. 197-209.

Mert, Nuray, *Laiklik Tartışmasına Kavramsal Bir Bakış: Cumhuriyet Kurulurken Laik Düşünce*, Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 1994.

Mert, Nuray, “Cami Meselesi”, *Radikal*, 9 December 2003.

Ortaylı, İlber, “Osmanlı’da 18. Yüzyıl Düşünce Dünyasına Dair Notlar”, in Mehmet Ö. Alkan (ed.), *Modern Türkiye’de Siyasi Düşünce Cilt 1: Tanzimat ve Meşrutiyet’in Birikimi*, İletişim, İstanbul, 2001, p. 37-41.

Özbudun, Ergun, “Turkey: Crises, Interruptions and Reequilibrations”, in Ergun Özbudun (ed.), *Perspectives on Democracy in Turkey*, Turkish Political Science Association, Ankara, 1988, p. 219-261.

Özdalga, Elisabeth, *The Veiling Issue, Official Secularism and Popular Islam in Modern Turkey*, Curzon Press, Richmond, 1998.

Parla, Taha, *Türkiye'de Siyasal Kültürün Resmi Kaynaklar Cilt 3: Kemalist Tek-Parti İdeolojisi ve Altı Ok'u*, İletişim, İstanbul, 1995.

Parla, Taha, *Türkiye'de Siyasal Kültürün Resmi Kaynakları Cilt 2: Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri*, İletişim, İstanbul, 1997.

Selçuk, Sami, "Laikliği Tanımlama Denemesi ve Tanım Işığında Türkiye'nin Konumu", in Sami Selçuk, *Demokrasiye Doğru*, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 1999, p.179-189.

Shaw, Stanford J. and Ezel Kural-Shaw, *History of Ottoman Empire and Modern Turkey II*, Cambridge University Press, Cambridge, 1997.

Somel, Selçuk Akşin, *The Modernization of Public Education in The Ottoman Empire 1839-1908: Islamization, Autocracy and Discipline*, Brill, Leiden; Boston; Köln, 2001.

Somel, Selçuk Akşin, "Osmanlı Refom Çağında Osmanlılık Düşüncesi (1839-1913)" in Mehmet Ö. Alkan (ed.), *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce Cilt 1: Tanzimat ve Meşrutiyet'in Birikimi*, İletişim, İstanbul, 2001, p. 88-116.

Tanör, Bülent, *Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri (1789-1980)*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 1996.

Tanör, Bülent, "Laikleş(tir)me, Kemalistler ve Din", in Mete Tunçay (ed.), *75 Yılda Düşünceler Tartışmalar*, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, İstanbul, 1999, p.183- 196.

Tekeli, İlhan, and Selim İlkin, *1929 Buhranında Türkiye'nin İktisadi Politika Arayışları*, METU Press, Ankara, 1983

Toprak, Binnaz, *Islam and Political Development in Turkey*, E.J. Brill, Leiden, 1981.

Toprak, Binnaz, "Islamist Intellectuals: Revolt against Industry and Technology", in Metin Heper, Ayşe Öncü, Heinz Kramer (eds.), *Turkey and the West: Changing Political and Cultural Identities*, I.B. Tauris, London, 1993, p. 237-257.

Tunaya, Tarık Zafer, "Atatürkçü Laiklik Politikası", in Tarık Zafer Tunaya, *Devrim Hareketleri İçinde Atatürk ve Atatürkçülük*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2002, p. 323-342.

Tunaya, Tarık Zafer, "Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti'nin Kuruluşu ve Siyasi Karakteri", in Tarık Zafer Tunaya, *Devrim Hareketleri İçinde Atatürk ve Atatürkçülük*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2002.

Tunçay, Mete, *T.C. 'nde Tek-Parti Yönetiminin Kurulması (1923-1931)*, Cem, İstanbul, 1992.

Turan, Şerafettin, *Türk Devrim Tarihi 3: Yeni Türkiye'nin Oluşumu 1923-1938*, Bilgi, Ankara, 1995.

Weiker, Walter, "The Free Party, 1930", in Metin Heper and Jacob M. Landau (eds.), *Political Parties and Democracy in Turkey*, I.B. Tauris & Co Ltd, London, 1991.

Yeğen, Mesut, “Kemalizm ve Hegemonya?”, in Ahmet İnel (ed.), *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce Cilt 2: Kemalizm*, İletişim, İstanbul, 2001, p. 56-74.

Yetkin, Çetin, *Serbest Cumhuriyet Fırkası Olayı*, Karacan Yayınları, 1982.

Yıldırım, Ergün, “Din Dersi Kitapları Deneyimi (1923-1950)”, in *Türkiye'de Sivil Toplum ve Milliyetçilik*, Stefanos Yerasimos (ed.), İletişim, İstanbul, 2001, p. 609-616.

Yıldız, Ahmet, “*Ne Mutlu Türküm Diyebilene*”: *Türk Ulusal Kimliğinin Etno-Seküler Sınırları (1919-1938)*, İletişim, İstanbul, 2001.

Yıldız, Ahmet, “Recep Peker”, in Ahmet İnel (ed.), *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce Cilt 2: Kemalizm*, İletişim, İstanbul, 2001, p. 58-63.

Zürcher, Eric, *Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası*, Bağlam, İstanbul, 1992.

Zürcher, Eric J., *Turkey: A Modern History*, I.B. Tauris, London, 1993, reprint 1997.

Zürcher Erik J., “Kemalist Düşüncenin Osmanlı Kaynakları”, in Ahmet İnel (ed.), *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce Cilt 2: Kemalizm*, İletişim, İstanbul, 2001, p. 44-55.